

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης  
του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης  
σε συνεργασία με το  
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών  
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΩΝ ΒΗΜΑΤΟΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΗΣ  
ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ**

**A STUDY ON THE RELIABILITY OF Pedometers FOR THE MEASUREMENT OF  
PHYSICAL ACTIVITY OF PEOPLE WITH MENTAL RETARDATION**

της

Παπαδοπούλου Γεωργίας

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται  
Στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του  
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης  
Του Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο  
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών  
Με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1<sup>ος</sup> Επιβλέπων: Ονοματεπώνυμο, Βαθμίδα, Ίδρυμα

2<sup>ος</sup> Επιβλέπων: Ονοματεπώνυμο, Βαθμίδα, Ίδρυμα

3<sup>ος</sup> Επιβλέπων: Ονοματεπώνυμο, Βαθμίδα, Ίδρυμα

Κομοτηνή/Αθήνα

2020

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η περίληψη περιλαμβάνει τον σκοπό-αντικείμενο της εργασίας, τη μεθοδολογία, τα κύρια βήματα που ακολουθήθηκαν και τέλος τα αποτελέσματα. Η συνολική έκταση της περίληψης θα είναι μία σελίδα. Σε περίπτωση εμπειρικής έρευνας γίνεται αναφορά στο δείγμα, μέθοδο, αποτελέσματα, συμπεράσματα-σημασία της έρευνας.

## **ABSTRACT**

Η περίληψη στα Αγγλικά. Δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη μία σελίδα.

## **ΠΡΟΛΟΓΟΣ**

Στη σελίδα αυτή αναφέρονται οι ευχαριστίες και οι αφιερώσεις.

Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας της παρούσας εργασίας και ότι έχω αναφέρει ή παραπέμψει σε αυτή, ρητά και συγκεκριμένα, όλες τις πηγές, από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών, προτάσεων ή λέξεων, είτε αυτές μεταφέρονται επακριβώς (στο πρωτότυπο ή μεταφρασμένες) είτε παραφρασμένες. Επίσης βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για τη συγκεκριμένη έρευνα και έχω τη γραπτή συναίνεση όλων των ενήλικων συμμετεχόντων στην έρευνά μου ότι αποδέχονται τη συμμετοχή τους σε αυτή ή τη γραπτή συναίνεση των γονέων ή κηδεμόνων ανηλίκων συμμετεχόντων.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

## ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

# ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΩΝ



## **A' ΜΕΡΟΣ**

## **1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Στην εισαγωγή συνοπτικά ο σκοπός της έρευνας, αιτιολογείται η επιλογή του θέματος και παρουσιάζεται η διάρθρωση της εργασίας.

## **2. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ**

### **2.1. Παράθεση σύντομης και απόλυτα σχετικής, βιβλιογραφικής ανασκόπησης**

Παρατίθενται κάποιες γενικές έννοιες που βασίζονται σε θεωρίες και συνεχίζεται με πιο συγκεκριμένες έννοιες, οι οποίες έχουν πλέον σχέση με την έρευνα που παρουσιάζεται. Γίνεται συνοπτική ενημέρωση του αναγνώστη για τις έρευνες που έχουν γίνει στο παρελθόν, παραθέτοντας τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν οι προηγούμενοι ερευνητές. Παρατίθενται επίσης τυχόν διαφωνίες μεταξύ των ερευνητών σχετικά με το θέμα. Συνήθως, στις αναφορές άλλων ερευνών εντοπίζονται μεταβλητές η σχέση των οποίων δεν έχει ελεγχθεί. Σε αυτό ακριβώς το στοιχείο στηρίζεται η διατύπωση του προβλήματος της προς δημοσίευση έρευνας. Η διατύπωση αυτή πρέπει να είναι σύντομη, αλλά σαφής ώστε να διευκολύνει τον καθορισμό του σκοπού της έρευνας, ο οποίος ακολουθεί την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας σημαίνει λεπτομερή έρευνα στα επιστημονικά βιβλία και κυρίως στα ανάλογα, με την προς έρευνα περιοχή, επιστημονικά περιοδικά για να εντοπιστούν παρόμοιες έρευνες.

## **Β' ΜΕΡΟΣ: Η ΕΡΕΥΝΑ**

### **3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ**

#### **3.1. Σκοπός της έρευνας**

Στη διατύπωση του σκοπού, ή των σκοπών, της έρευνας, στον οποίο πρέπει να καθορίζονται τόσο οι ανεξάρτητες όσο και η εξαρτημένη ή οι εξαρτημένες μεταβλητές.

#### **3.2. Πρακτική σημασία της έρευνας**

Αναφέρονται οι πρακτικές προεκτάσεις της έρευνας και η χρησιμότητα της για άλλους ερευνητές ή σχετικούς επαγγελματίες (πχ. Προπονητές, Εκπαιδευτικούς κλπ).

#### **3.3. Ερευνητικές υποθέσεις της έρευνας**

Τα αναμενόμενα, κατά τον ερευνητή, αποτελέσματα της έρευνας.

#### **3.4. Μηδενικές/Στατιστικές υποθέσεις της έρευνας**

Κάθε μηδενική υπόθεση θα πρέπει να αντιστοιχεί και σε ένα στατιστικό αποτέλεσμα (μετά την ολοκλήρωση της μελλοντικής στατιστικής ανάλυσης).

#### **3.5. Οριοθετήσεις της έρευνας**

Τα όρια που θέτει ο ερευνητής στην έρευνα και ελέγχει απόλυτα (πχ την καταγωγή και το μέγεθος του δείγματος).

#### **3.6. Λειτουργικοί ορισμοί της έρευνας**

Το πως ορίζει ο ερευνητής τις Μεταβλητές της έρευνας στα πλαίσια του σχεδιασμού του. Για παράδειγμα:

Εκρηκτική δύναμη των κάτω άκρων (Λειτουργικός ορισμός): Στη συγκεκριμένη έρευνα ως «Εκρηκτική δύναμη των κάτω άκρων» ορίζεται ο μέσος όρος του ύψους (σε εκατοστά) 10 κατακόρυφων αλμάτων.

Μαθητές Δημοτικού Σχολείου(Λειτουργικός ορισμός): Σαράντα μαθητές και 40 μαθήτριες της Α' τάξης δημόσιων Δημοτικών σχολείων της πόλης της Κομοτηνής.

## **4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ**

### **4.1. Συμμετέχοντες**

Επειδή το μέγεθος του δείγματος είναι ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία που καθορίζει την ισχύ της έρευνας, πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός των συμμετεχόντων που θα είναι σχετικά κοντά στον τελικό αριθμό. Επίσης, περιγράφεται ο τρόπος επιλογής του δείγματος και δεν αναφέρεται απλά ότι “το δείγμα επιλέχθηκε με τυχαία δειγματοληψία”, όπως και το σκεπτικό της προτίμησής του. Είναι απαραίτητο να αναφέρονται εκείνα τα χαρακτηριστικά των εξεταζόμενων που σχετίζονται με τις μεταβλητές της έρευνας. Ακόμη, επειδή τα κίνητρα για τη συμμετοχή τους στην έρευνα είναι ένα σημαντικό στοιχείο που επηρεάζει την απόδοσή τους, πρέπει να αναφέρεται αν ήταν εθελοντές ή τους δόθηκε κάποια αποζημίωση οποιασδήποτε μορφής. Ορισμένα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος είναι απαραίτητο να αναφερθούν, ανάλογα πάντοτε με το σκοπό της έρευνας. Σε αυτά περιλαμβάνονται το φύλο, η φυλή, η ηλικία ή η ηλικιακή κατηγορία, η εθνικότητα, ο τόπος κατοικίας, το επίπεδο μόρφωσης, το επάγγελμα και το εισόδημα. Αν κάποιο δημογραφικό στοιχείο αποτελεί μία από τις πειραματικές μεταβλητές, η περιγραφή του είναι πιο λεπτομερής.

### **4.2. Όργανα μέτρησης/Προγράμματα παρέμβασης**

Εδώ περιγράφονται τα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν για τη συλλογή των δεδομένων. Αν πρόκειται για γραπτά τεστ αναφέρεται ο συντελεστής εγκυρότητας, αξιοπιστίας και αντικειμενικότητάς τους, συνοδευόμενα από αναφορές των ερευνητών που τα χρησιμοποίησαν, όπως και ο εκδοτικός οίκος από τον οποίο μπορούν να παραγγελθούν. Η ίδια περιγραφή χρειάζεται αν τα τεστ που θα χρησιμοποιηθούν μετρούν φυσικές ικανότητες (π.χ. ταχύτητα, δύναμη κλπ). Εάν πρόκειται για μηχανήματα, περιγράφονται λεπτομερώς (ονομασία, τύπος, μοντέλο, οίκος κατασκευής κλπ), ενώ παρατίθεται φωτογραφία τους αν πρόκειται για ιδιοκατασκευή. Αν πρόκειται για μηχανήματα που έχουν χρησιμοποιηθεί προηγουμένως από πολλούς ερευνητές, περιγράφονται σύντομα και γίνεται αναφορά στους προηγούμενους χρήστες τους. Αν το μέσο συλλογής δεδομένων είναι το ερωτηματολόγιο, αναφέρεται ο αριθμός των ερωτήσεων, τα επιμέρους τμήματά του, ο τύπος των ερωτήσεων (κλειστές-ανοικτές) και ο τρόπος με τον οποίο θα απαντούν οι συμμετέχοντες. Ακόμη, αναφέρεται ο συντελεστής εσωτερικής σταθερότητας  $\alpha$  (Cronbach  $\alpha$ ) που αναφέρεται από προηγούμενους ερευνητές που το χρησιμοποίησαν.

### **4.3. Διαδικασίες**

Εδώ περιγράφεται πώς θα έρθουν στον τόπο μέτρησης οι συμμετέχοντες, τι προκαταρκτικές οδηγίες θα δοθούν, εάν θα γίνει επίδειξη των μηχανημάτων ή των τεστ, εάν θα υπάρξουν δοκιμαστικές προσπάθειες σε κάποιο μηχάνημα ή τεστ, εάν θα χρειαστεί προθέρμανση (όπως γίνεται στα κινητικά τεστ) κ.λ.π. Ακόμη, περιγράφεται ο τρόπος της τυχαίας κατανομής τους σε ομάδες, ή -εάν αυτή δε θα γίνει με τυχαίο τρόπο- άλλο ανάλογο κριτήριο κατανομής. Κατόπιν, αναφέρεται η σειρά των τεστ ή των προσπαθειών, καθώς και ο τρόπος εκτέλεσης στα κινητικά τεστ. Τέλος, περιγράφεται η διαδικασία συλλογής των δεδομένων για τα τεστ που είναι κοινά

για όλους τους συμμετέχοντες και στη συνέχεια η διαδικασία εκείνων που διαφοροποιούνται στις διάφορες πειραματικές ομάδες.

#### 4.4. Προβλεπόμενη διαχείριση δεδομένων

Αναφέρεται η μορφή του σχεδιασμού της έρευνας, ανάλογα με τις ερευνητικές υποθέσεις, π.χ. παραγοντικός σχεδιασμός 2Χ3Χ2 με το τελευταίο παράγοντα να επαναλαμβάνεται. Αναφέρονται επίσης όλες οι στατιστικές αναλύσεις που θα γίνουν και οι λόγοι που τις επιβάλουν (π.χ. χρήση μη παραμετρικών μεθόδων λόγω μη ομαλής κατανομής των δεδομένων).

#### 4.5. Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης

<b>1η Φάση (μία εβδομάδα)</b>	
Ενημέρωση γονέων των συμμετεχόντων	<b>1 εβδομάδα</b> ενδεικτικές ημερομηνίες
Πιλοτική έρευνα	
Διαδικασία αρχικής μέτρησης	
Καταγραφή των δεδομένων-Βιντεοσκόπηση	
Δημιουργία πλάνων μαθημάτων	
<b>2<sup>η</sup> Φάση (επτά εβδομάδες)</b>	
Εφαρμογή παρεμβατικού προγράμματος	<b>6-8 εβδομάδες</b> ενδεικτικές ημερομηνίες
<b>3<sup>η</sup> Φάση (μία εβδομάδα)</b>	
Διαδικασία τελικής μέτρησης	<b>1 εβδομάδα</b> ενδεικτικές ημερομηνίες
Καταγραφή των δεδομένων-Βιντεοσκόπηση	
Συλλογή και ομαδοποίηση δεδομένων	
<b>4<sup>η</sup> Φάση (τέσσερις εβδομάδες)</b>	
Συγγραφή μεταπτυχιακής Δ.Ε.	<b>4 εβδομάδες</b> ενδεικτικές ημερομηνίες

Πίνακας 1: Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της Διπλωματικής Εργασίας

#### 4.6. Στατιστικές αναλύσεις

Περιγράφεται αιτιολογημένα η στατιστική ανάλυση που επιλέγεται για κάθε ερευνητική υπόθεση.



## **5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Ακολουθείται η μορφοποίηση με βάση τα παραπάνω κεφάλαια, ενότητες και υποενότητες.



## **6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ΣΥΖΗΤΗΣΗ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Ακολουθείται η μορφοποίηση με βάση τα παραπάνω κεφάλαια, ενότητες και υποενότητες.

Αναφέρονται τα όρια που θέτει το περιβάλλον (ή η φύση της έρευνας) στην ερευνητική διαδικασία και δεν μπορούν να ελεγχθούν πλήρως. Αδυναμίες της έρευνας και του σχεδιασμού. Καλό είναι για κάθε περιορισμό να αναφέρεται η προσπάθεια του ερευνητή για άμβλυνση της αρνητικής επίδρασης στο σχεδιασμό (πχ. Η ανωνυμία στα ερωτηματολόγια αμβλύνει σε μεγάλο βαθμό την έλλειψη ειλικρίνειας στη συμπλήρωση τους από τους συμμετέχοντες).

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η βιβλιογραφία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εργασίας σας. Η βιβλιογραφία περιέχει συνήθως σ' ένα κατάλογο όλες τις αναφορές που έχετε συμβουλευτεί, τοποθετημένες σε αλφαβητική σειρά ανάλογα με το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα. Γενικότερα οι ελληνικές και ξένες βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να παρατίθενται κατ' αλφαβητική σειρά μαζί, χωρίς να διαχωρίζονται. Η βιβλιογραφία πρέπει να είναι γραμμένη σε 1.5 διάστημα, με μία γραμμή απόσταση ανάμεσα σε κάθε νέα αναφορά. Η πρώτη γραμμή της κάθε μιας αναφοράς πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένη με το αριστερό περιθώριο, ενώ οι ακόλουθες γραμμές θα πρέπει να έχουν εσοχή πέντε διαστημάτων προς τα δεξιά.

Τρόπος γραφής βιβλιογραφικών αναφορών μέσα στο κείμενο

Οι συγγραφείς αναφέρονται με το όνομα τους και το έτος έκδοσης του άρθρου είτε μέσα στο κείμενο ή στο τέλος της πρότασης μέσα σε παρένθεση π.χ. (Schmidt, 1982). Όταν γίνεται αναφορά σε ομάδα συγγραφέων - περισσότερα από δύο άτομα αλλά λιγότερα από έξι - γράφονται τα επίθετα όλων των συγγραφέων την πρώτη φορά της αναφοράς τους, ενώ όλες τις επόμενες φορές που γίνεται αναφορά σε αυτούς, γράφεται το επίθετο μόνο του πρώτου εξ αυτών και στη συνέχεια η λατινική φράση *et al.* Παράδειγμα: (Schmidt *et al.*, 1982). Στην περίπτωση που η αναφορά είναι το υποκείμενο μιας πρότασης και οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από δύο και έχουν αναφερθεί ήδη προηγουμένα, γράφεται το επίθετο του πρώτου συγγραφέα και ακολουθεί η φράση «και συν.» που είναι η ελληνική απόδοση του όρου *et al.*

**Παράδειγμα:** «Οι Schmidt και συν. (1986) τόνισαν...». Στην περίπτωση που η αναφορά περιλαμβάνει έξι ή περισσότερους συγγραφείς, ακόμη και την πρώτη φορά γράφεται το επίθετο του πρώτου στη σειρά συγγραφέα και η φράση *et al.* Όταν περισσότεροι από ένας συγγραφείς αναφέρονται μέσα στο κείμενο τότε γράφονται με αλφαβητική σειρά. Αν υπάρχουν περισσότερες από μια αναφορές διαχωρίζονται με το σύμβολο του ελληνικού ερωτηματικού";" π.χ. (Almond & Harris, 2002; Schmidt, 1989; Tayler, 1988).

Είδος αναφοράς	Πρώτη αναφορά μέσα στο κείμενο (ως υποκείμενο)	Ακόλουθες αναφορές μέσα στο κείμενο (ως υποκείμενο)	Παρενθετική αναφορά, πρώτη αναφορά (στο τέλος της πρότασης)	Παρενθετική αναφορά (στο τέλος της πρότασης, ακόλουθες αναφορές)
Μια εργασία από ένα συγγραφέα	Walker (2007)	Walker (2007)	(Walker, 2007)	(Walker, 2007)
Μια εργασία από δύο συγγραφείς	Walker και Alien (2004)	Walker και Alien (2004)	(Walker & Alien, 2004)	(Walker & Alien, 2004)
Μια εργασία από τρεις συγγραφείς	Bradley, Ramirez και Soo (1999)	Bradley και συν. (1999)	(Bradley, Ramirez & Soo, 1999)	(Bradley <i>et al.</i> , 1999)
Μια εργασία από τέσσερις συγγραφείς	Bradley, Ramirez, Soo και Walsh (2006)	Bradley και συν. (2006)	(Bradley, Ramirez, Soo & Walsh, 2006)	(Bradley <i>et al.</i> , 2006)
Μια εργασία από πέντε συγγραφείς	Walker, Alien, Bradley, Ramirez και Soo (2008)	Walker και συν. (2008)	(Walker, Alien, Bradley, Ramirez & Soo, 2008)	(Walker <i>et al.</i> , 2008)
Μια εργασία από έξι ή περισσότερους συγγραφείς	Wassertein και συν. (2005)	Wassertein και συν. (2005)	(Wassertein <i>et al.</i> , 2005)	(Wassertein <i>et al.</i> , 2005)
Ομάδες ερευνητών, εταιρείες, οργανισμοί ως συγγραφείς (εύκολα αναγνωρίσιμοι από συντομογραφίες)	National Institute of Mental Health (NIMH, 2003)	NIMH (2003)	(National Institute of Mental Health [NIMH], 2003)	(NIMH, 2003)
Ομάδες ερευνητών συγγραφέων (χωρίς	University of Pittsburgh (2005)	University of Pittsburgh (2005)	(University of Pittsburgh, 2005)	(University of Pittsburgh, 2005)

συντομογραφία)				
----------------	--	--	--	--

Πίνακας 2: Βασικοί τρόποι αναφορών μέσα στο κείμενο

### Τρόπος γραφής της βιβλιογραφίας στο τέλος της πρότασης

Μόνο οι βιβλιογραφικές αναφορές που υπάρχουν στο κείμενο αναφέρονται στην βιβλιογραφία, με αλφαβητική σειρά και μετά χρονολογική με πρώτη την πιο πρόσφατη. Ο τίτλος "Βιβλιογραφία" γράφεται στην άκρη της σελίδας με πεζά γράμματα και οι βιβλιογραφικές αναφορές γράφονται κατά αλφαβητική σειρά επωνύμου των συγγραφέων. Σε περίπτωση που σε κάποιον συγγραφέα ανήκουν περισσότερες από μία αναφορές γράφονται κατά χρονολογική σειρά με την πιο πρόσφατη πρώτη. Γενικότερα οι ελληνικές και ξένες βιβλιογραφικές αναφορές θα πρέπει να παρατίθενται κατ' αλφαβητική σειρά μαζί χωρίς να διαχωρίζονται. Όταν ένας συγγραφέας αναφέρεται δυο φορές, την μια που είναι μόνος του μπαίνει πρώτη και δεύτερη αυτή που είναι με άλλους συγγραφείς. Όταν έχουν το ίδιο επίθετο, η σειρά καθορίζεται αλφαβητικά από το μικρό όνομα των συγγραφέων.

## **Παραδείγματα γραφής βιβλιογραφίας**

### **Για άρθρο**

Γράφονται κατά σειρά: Επίθετο, Αρχικό ονόματος. (Έτος σε παρένθεση). Τίτλος άρθρου. Τίτλος περιοδικού με πλάγια γράμματα, τόμος με πλάγια γράμματα, (τεύχος σε παρένθεση), σελίδες πρώτη και τελευταία.

Παραδείγματα:

Fishbein, E. & Proctor, G. (1995). The relation of mental abilities with basketball performance. *Psychological Reports*, 23(3), 1-9.

Astrand, P. (1992). Why exercise? *Medicine and Science in Sport and Exercise*, 24, 153-162.

### **Άρθρο περιοδικού, 3-6 συγγραφείς**

Saywitz, K. J., Mannarino, A. P., Berliner, L., & Cohen, J. A. (2000). Treatment for sexually abused children and adolescents. *American Psychologist*, 55, 1040-1049.

### **Άρθρο περιοδικού, περισσότεροι από 6 συγγραφείς**

Wolchik, S. A., West, S. G., Sandler, I.N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L., et al. (2000). An experimental evaluation of theory-based mother and mother-child programs for children of divorce. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 68, 843-856.

### **Άρθρο περιοδικού με DOI:**

VanNess, V. (2009). Understanding the Vikings. *Journal of Norwegian History*, 24, 223-227. doi: xxxx .....

### **Άρθρο εφημερίδας, χωρίς συγγραφέα**

New drug appears to sharply cut risk of death from heart failure. (1993, July 15). *The Washington Post*, p. A12.

### **Άρθρο εφημερίδας (μη συνεχόμενες σελίδες)**

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

### **Για βιβλίο**

Γράφονται κατά σειρά: Επίθετο, Αρχικό ονόματος. (Έτος σε παρένθεση). Τίτλος βιβλίου με πλάγια γράμματα. Τόπος: εκδοτικός οίκος.

Παραδείγματα:

Schmidt, R. (1995). *Motor learning and performance*. Cham paign, IL: McGraw Hill.

Αυθίνος, Γ. (1998). *Ασκήση-άθληση κινητική αναψυχή οργανωτική διάσταση*. Αθήνα: Πατάκης.

### **Επιμέλεια βιβλίου**

Gibbs, J. T., & Huang, L. N. (Eds.). (1991). *Children of color: Psychological interventions with minority youth*. San Francisco: Jossey-Bass.

### **Βιβλίο, ομάδα συγγραφέων (κρατική υπηρεσία)**

Australian Bureau of Statistics. (1991). *Estimated resident population by age and sex, in statistical local areas, New South Wales, June 1990* (No. 3209.1). Canberra, Australian Capital Territory: Author.

### **Ηλεκτρονικό βιβλίο με DOI**

Author, A.A. (year of publication). *Title of work*. doi: xxxxx

Rios, C.L. (2007). *Writing without fear*. doi: xxxx

### **Για κεφάλαιο από βιβλίο**

Γράφονται κατά σειρά: Επίθετο, Αρχικό ονόματος. (Έτος σε παρένθεση). Τίτλος κεφαλαίου. Στο (σε περίπτωση ξενόγλωσσης αναφοράς: in) Αρχικό ονόματος.

Επίθετο, Τίτλος βιβλίου με πλάγια γράμματα (σελ. ή pp. σε περίπτωση ξενόγλωσσης αναφοράς και ακολουθεί η πρώτη και τελευταία σελίδα) Τόπος: Εκδοτικός οίκος.

Παραδείγματα:

Dishman, K. (1990). Determinants of participation in physical activity. In C. Bouchard, R. Shephard, T. Stephens, R. Sutton & B. McPherson. (Eds.), *Exercisefitness and health: A consensus of current knowledge* (pp. 75-10). London: Human Kinetics.

Carnahan, H., Vandervoort, A.A. & Swanson, L.R. (1993). The influence of aging on motor skill learning. In G. E. Stelmach & V. Homberg (Eds.), *Sensorimotor impairment in the elderly* (pp. 41-56). Netherlands: Kluwer Academic Publishers.

### **Μη Αγγλικό βιβλίο**

Piaget, J., & Inhelder, B. (1951). *La genèse de l' idée de hasard chez l' enfant* [The origin of the idea of chance in the child]. Paris: Presses Universitaires de France.

### **Βιβλίο με Αγγλική μετάφραση**

Laplace, P. S. (1951). *A philosophical essay on probabilities* (F. W. Truscott & F. L. Emory, Trans.). New York: Dover. (Original work published 1814)

### **Για διδακτορική Διατριβή**

Γράφονται κατά σειρά: Επίθετο, Αρχικό ονόματος. (Έτος σε παρένθεση). Τίτλος διατριβής με πλάγια γράμματα. Δημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο. Τόπος, Χώρα.

Παράδειγμα:

Watkins, M. (1986). *The influence of involvement and information search on consumer's choice of Recreation activities*. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Oregon. Eugene, Oregon, USA.

### **Για Μεταπτυχιακή Διατριβή**

Almeida, D. M. (1990). *Fathers' participation in family work: Consequences for fathers' stress and father-child relations*. Unpublished master's thesis, University of Victoria, Victoria, British Columbia, Canada.

### **Για πρακτικά συνεδρίων της αλλοδαπής και ημεδαπής**

Γράφονται κατά σειρά: Επίθετο, Αρχικό ονόματος. (Έτος). Τίτλος παρουσίασης.

*Πρακτικά τίτλος συνεδρίου με πλάγια γράμματα, Σελίδες. Τόπος: Φορέας διοργάνωσης.*

Παραδείγματα:

Clark, K. (1995). Assessing activity in joint replacement patients. *Proceedings of the 5<sup>th</sup> Congress in Sport Medicine* (pp. 23-26). London: University of London.

Παπαδόπουλος, Μ. (2003). Αξιολόγηση ταχυδυναμικών ικανοτήτων εκτεινόντων μυών των κάτω άκρων σε αθλητές στίβου. *Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής*, (σελ. 23-26). Αθήνα: ΤΕΦΑΑ, Πανεπιστήμιο Αθηνών.

### **Διαδικτυακό περιοδικό**

Γράφονται κατά σειρά : Επίθετο, αρχικό ονόματος (έτος). Τίτλος άρθρου. *Τίτλος περιοδικού*. Αριθμητικά στοιχεία περιοδικού. Ανακτήθηκε (ακολουθεί η ημερομηνία) μήνας, ημέρα, έτος, από (ακολουθεί η ιστοσελίδα)

Author, A. A., Author, B. B., & Author, C. C. (2000). Title of article. *Title of Periodical*, xx, xxxxxx. Retrieved month day, year, from source.

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 17-123.

Retrieved October 13, 2001, from  
<http://journals.apa.org/prvention/volume3/pre0030001a.html>

**Διαδικτυακά δημοσιευμένη εργασία**

Γράφονται κατά σειρά : Επίθετο, αρχικό ονόματος (έτος). Τίτλος εργασίας. Ανακτήθηκε (ακολουθεί η ημερομηνία) μήνας, ημέρα, έτος, από (ακολουθεί η ιστοσελίδα )

Author, A. A. (2000). *Title of work*. Retrieved month day, year, from source

Hermann, W.A. (1989). *Teaching Writing with Peer Response Group: Encouraging Revision ERIC Digest*. Retrieved February 10, 2001, from

[http://www.ed.gov/databases/ERIC\\_Digest/ed307616.html](http://www.ed.gov/databases/ERIC_Digest/ed307616.html)

**Ηλεκτρονικό αντίγραφο από άρθρο περιοδικού, ανακτημένο από βάση δεδομένων**

Γράφονται κατά σειρά : Επίθετο, αρχικό ονόματος (έτος). Τίτλος άρθρου. Τίτλος περιοδικού. Αριθμητικά στοιχεία περιοδικού. Ανακτήθηκε (ακολουθεί η ημερομηνία) μήνας, ημέρα, έτος, από (ακολουθεί η βάση δεδομένων)

Borman, W. C., Hanson, M. A., Oppler, S. H., Pulakos, E. D., & White, L. A. (1993). Role of early supervisory experience in supervisor performance. *Journal of Applied Psychology*, 78, 443-449. Retrieved October 23, 2000, from PsycARTICLES database.

